

CONV 294/02

WG VIII 6

NOT

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp VIII – försvarsfrågor
Ärende:	Sammanfattning av mötet den 23 september

Lägesrapport

1. Uttalande av Javier Solana, hög representant för GUSP, följt av diskussion

- Den höge representanten skisserade bakgrunden till upprättandet av en europeisk säkerhets- och försvarspolitik. Allmänheten hade framfört upprepade önskemål om att Europa skulle ta större ansvar för sin säkerhet och det fanns därför ett brett stöd för ESFP. Det fanns även ett allmänt önskemål från utomeuropeiskt håll om att unionen skulle ta större del i krishantering. De strukturer för beslutsfattande som behövdes för att göra ESFP operativt finns nu på plats, och arbetet med att säkerställa att unionen har tillgång till de militära resurser som behövs fortsätter. Den höge representanten skisserade även det mål som unionen satte upp för sig i Helsingfors 1999 och konstaterade att avsevärda framsteg åstadkommits sedan dess, men att det fortfarande finns områden där ytterligare ansträngningar behövs. I några fall innebär detta ökade utgifter på försvarsområdet och även mer arbete för att förbättra samarbetet i fråga om försvarsmateriel. En annan viktig kvarstående fråga är den slutliga utformningen av arrangemangen för tillgång till Natos tillgångar och resurser. När det gäller konventet är det visserligen viktigt att skillnaderna mellan medlemsstaterna i fråga om situation och uppfattning beaktas, men även att alla nya förslag lämnar vägen öppen för framtiden.
- Vid diskussionen frågade några medlemmar av arbetsgruppen den höge representanten hur ytterligare konkreta framsteg i fråga om resurser kan åstadkommas och vilka möjligheter som står till buds för att ytterligare stärka samarbetet inom ESFP. Flera medlemmar underströk att det i första hand är den politiska viljan som är avgörande för ESFP:s framtid. Vikten av att säkerställa överensstämmelsen med Nato underströks och även vikten av att en överenskommelse som möjliggör tillgång till Natos tillgångar säkras. Man tog upp frågor om kandidatländernas framtida roll i ESFP, om kommissionens roll och om attitydskillnader inom de nationella parlamenten.

- Den höge representanten instämde i att framstegen beror på möjligheten att säkerställa en tillräckligt stark politisk vilja. Men den allmänna opinionen är i stort sett positiv och det är nödvändigt att gå den till mötes i detta avseende. Man skulle kunna överväga att i framtiden förse ESFP med tillräcklig operativ flexibilitet för att till exempel möjliggöra åtgärder inom en koalition mellan dem som önskar delta. När det gäller resurser skulle samarbete på försvarsmaterielområdet leda till större kostnadseffektivitet på lång sikt, även om medlemsstaterna under tiden måste vara beredda att överväga öknings av försvarsutgifterna. Huvudsyftet är att anpassa Europas väpnade styrkor (som tills nyligen varit avsedda för kollektivt försvar) så att de kan sändas ut utanför sitt område, vilket innebär att tillräckliga nya resurser måste byggas upp, särskilt när det gäller transport, kommunikationer och logistiskt stöd. Kandidatländerna behöver även anpassa – i vissa fall minska – sina väpnade styrkor, även om också detta medför kostnader på kort sikt. Förhållandet till Nato är viktigt och ansträngningarna för att lösa de kvarstående frågorna om tillträde till Natos resurser kommer att fortsätta. Men Natos ansvar för det kollektiva försvaret kvarstår separat och åtskilt från EU:s. Krishantering innefattar även civila instrument och kommissionen har därför en viktig roll att spela när det gäller att tillhandahålla dessa instrument.

2. Europeiska försvarsinsatser: militära resurser som krävs för att uppnå målen

General Schuwirth, generaldirektör för EU:s militära personal, förelade arbetsgruppen ett utkast över hittills gjorda framsteg i ESFP, i fråga om strukturer, idéer och, i synnerhet, resurser. När det gäller resurser är arbetet hittills av nödvändighet grundat på allmänna scenarier eftersom det saknas konkreta operativa krav. Processen med genomförandet av de övergripande målen har hittills lett till en bekräftelse av att resurserna finns, men även att det finns underskott på vissa områden. Några av dessa har uppstått på grund av att de befintliga resurserna inte erbjödits, medan andra är verkliga underskott som man måste ta itu med. Några initiativ är redan igång, främst Airbusprojektet avseende flygplan för tunga transporter. Det behövs ytterligare ansträngningar i synnerhet när det gäller samarbete inom FoU samt upphandling. Bland exemplen på vikten av gemensamma lösningar finns påfyllning av bränsle i luften samt kommunikationssystem. När det gäller förhållandet EU-Nato är det viktigt att notera att resurserna för dem båda huvudsakligen kommer från samma källor. De har därför samma intresse av gemensamma strategier.

Vid diskussionen togs frågan om fastställande av kriterier för deltagande i närmare samarbete på säkerhetsområdet upp. Frågan om scenarier (Petersberg och därefter) ingick, liksom frågan om trupperna (värnpliktiga eller andra). General Schuwirth betonade att det är nödvändigt att fastställa kriterier avseende utgiftseffektiviteten. De scenarier som är möjliga inom ramen för de övergripande målen inbegriper för närvarande allt utom kollektivt försvar. När det gäller värnpliktiga trupper var huvudfrågan på vilken grund de bör väljas ut för verkliga insatser.

Ordföranden sade sammanfattningsvis att mötet hade inneburit ett värdefullt tillfälle att diskutera ett antal viktiga frågor som särskilt rör resurserna, och då främst säkerställandet av det nödvändiga politiska engagemanget, möjliga kriterier för deltagande i kommande gemensamma insatser och räckvidden för de uppgifter som omfattas av ESFP.

3. Övriga frågor

Ordföranden meddelade att nästa möte äger rum den 4 oktober och kommer att ägnas frågan om försvarsmateriel. Ett antal experter har inbjudits för att inleda diskussionen.

=====